

SECCIÓ DE FILOSOFIA I CIÈNCIES SOCIALS

Composició i estructura de la Secció

La Secció té la mateixa estructura que ara fa un any i compta amb el nombre màxim de membres numeraris previstos en els Estatuts actuals de l'Institut. Així, doncs, la composició actual de la Secció és de 21 membres numeraris, 6 membres emèrits, 1 membre corresponent i 1 membre supernumerari, els quals estan distribuïts de la manera següent, segons les set àrees en què està estructurada la Secció (seguint l'ordre històric d'incorporació a l'Institut de la disciplina, o de la primera de les disciplines, de cada àrea):

- Filosofia: 3 membres numeraris, 1 d'emèrit i 1 de corresponent.
- Dret: 3 membres numeraris i 1 d'emèrit.
- Economia: 4 membres numeraris.
- Geografia i demografia: 4 membres numeraris i 2 d'emèrits.
- Pedagogia i psicologia: 2 membres numeraris, 2 d'emèrits i 1 de supernumerari.
- Comunicació i antropologia: 2 membres numeraris.
- Sociologia i ciència política: 3 membres numeraris.

D'altra banda, la Secció té per primera vegada, des de fa uns quants mesos, una secretaria fixa, amb una persona que hi dedica una vintena d'hores setmanals.

Sessions dutes a terme

La Secció ha celebrat nou reunions plenàries (vuit d'ordinàries i una d'extraordinària), en cada una de les quals hi ha hagut un punt «fort» a l'ordre del dia: una comunicació acadèmica, un debat, la discussió del pressupost o l'informe sobre els treballs de recerca en curs. La sessió extraordinària, el mes de novembre de 1996, va tenir per objecte discutir el contingut i l'organització de les jornades científiques que la Secció té encarregades sobre «La construcció d'Europa: estats, nacions, regions». Les sessions que han quedat disponibles per a la presentació d'una comunicació acadèmica han estat sis. Dues han tingut, com a temes respectius, les «Funcions del Parlament» i «L'euro, moneda única europea», i han anat a càrrec, la primera, del senyor Isidre Molas, i la segona, del senyor Carles A. Gasòliba, ambdós membres de la SFCS. Les altres quatre, que s'inscriuen en el projecte de què ja es va parlar en la MEMÒRIA anterior de fer un balanç de les disciplines científiques corresponents a les àrees de la Secció en el segle XX en l'àmbit dels Països Catalans, han versat sobre la demografia (senyora Anna Cabré, directora del Centre d'Estudis Demogràfics), la filosofia (senyor Pere Lluís Font, secretari de la SFCS), l'economia (senyors Josep Jané i Jordi Pascual, de la Societat Catalana d'Economia) i la psicologia (senyor Miquel Siguan, catedràtic emèrit de la Universitat de Barcelona). Comptem amb el fet que el curs vinent es

podrà acabar aquest projecte, que ha de donar lloc a una publicació amb el títol d'*Un segle de filosofia i ciències socials als Països Catalans*.

Altres activitats

Alguns membres de la Secció (Josep M. Casasús, Joan Estruch, Josep González-Agàpito, Isidre Molas, Joaquim Muns, Josep Perarnau, Encarna Roca, Joan Triadú i Joan Vilà i Valentí) han format part de les ponències per a l'adjudicació dels premis Duran i Bas, Ferran Cuito i Canals, Prat de la Riba, Mercè Rodoreda i Internacional Catalònia atorgats el 1997.

Joan Vilà i Valentí coordina la preparació per la Secció de les jornades científiques sobre «La construcció d'Europa: estats, nacions, regions», que s'han de celebrar en dues etapes, a la tardor del 1997 (aspectes econòmics i polítics) i a la primavera del 1998 (aspectes culturals, lingüístics i educatius). Com a avançament d'aquesta temàtica, el mateix Joan Vilà i Valentí va moderar, el dia 12 de maig, un debat sobre «Aspectes del futur immediat de la Unió Europea», amb la participació de Josep Jané (president de la Societat Catalana d'Economia), Carlota Solé (membre de la Secció de Filosofia i Ciències Socials) i Casimir Dalmau (director del Patronat Català ProEuropa), que substituï Carles A. Gasòliba, que no va poder assistir-hi per raons d'agenda.

La Secció va participar també en el debat organitzat el passat 17 de març i moderat per Manuel Ribas Piera (president de la Secció de Ciències i Tecnologia) sobre «Aportacions catalanes en el camp de la urbanística i de l'ordenació del territori des de Cerdà fins als nostres dies», amb la intervenció prevista d'Enric Lluch (absent per malaltia) i amb la participació efectiva de Ricard Pié, Oriol Nello i Robert Vergés, president, vicepresident i secretari, respectivament, de la Societat Catalana d'Ordenació del Territori.

Antoni Serra i Ramoneda i Salvador Giner han coordinat el 1996 els *Reports de la recerca a Catalunya* en les àrees d'economia i de sociologia, ciència política i antropologia, respectivament; i tres membres més han rebut l'encàrrec de coordinar sengles *Reports* el 1997: Josep González-Agàpito, el de pedagogia; Enric Lluch, el de geografia i demografia, i Pere Lluís Font, el de filosofia.

Lluís Folch i Camarasa va participar en la Jornada d'Homenatge a Lluís Folch i Torres, celebrada el 23 de novembre de 1996 a Palau de Plegamans en ocasió del cinquantenari de la seva mort.

Durant aquest període, s'han esdevingut les designacions següents:

— Josep M. Muntaner, representant de l'Institut al Consell Assessor de les Comunitats Catalanes.

— Josep M. Terricabras, representant de l'Institut al Consell Escolar de Catalunya.

— Pere Lluís Font, delegat de l'Institut a la Societat Catalana de Geografia.

Premis i distincions

Joan Triadú va rebre l'estiu passat un homenatge a la Universitat Catalana d'Estiu de Prada de Conflent, i posteriorment la Medalla d'Or al Mèrit Científic de l'Ajuntament de Barcelona.

Josep Perarnau ha obtingut el Premi Nacional de Patrimoni Cultural de la Generalitat de Catalunya

Marc-Aureli Vila ha estat distingit amb un Diploma de Reconeixement de la Universi-

tat Central de Veneçuela per la seva contribució al pensament humanístic amb motiu del cinquantenari de la fundació de la seva Facultat d'Humanitats i Educació.

Carles A. Gasòliba ha ingressat a la Reial Acadèmia de Ciències Econòmiques i Financeres, i Joaquim Muns n'és membre electe.

Publicacions

Arxiu de Textos Catalans Antics, vol. 15.

[Vegeu el programa de recerca amb el mateix títol, dins la memòria d'aquesta mateixa Secció]

COLOMER I POUS, Eusebi. *El pensament als Països Catalans durant l'edat mitjana i el Renaixement*. Barcelona, Institut d'Estudis Catalans, 1997. 288 p. (Scripta et Documenta; 54) [Coedició amb Publicacions de l'Abadia de Montserrat]

GONZÁLEZ-AGAPITO, Josep; MARQUÈS I SUREDA, Salomó. *La repressió del profes-*

sorat a Catalunya sota el franquisme (1939-1943): Segons les dades del Ministeri d'Educació Nacional. Barcelona, Institut d'Estudis Catalans, 1996. 219 p. (Treballs de la Secció de Filosofia i Ciències Socials; XXI)

TRIADÚ, Joan [cur.]. *Per a un sistema d'ensenyament nacional català: Bases, problemes i tendències*. Barcelona, Institut d'Estudis Catalans, 1997. 227 p. [Amb la col·laboració de Francesc Pedró]

PROGRAMES DE RECERCA

Arxiu de Textos Catalans Antics

Director: Josep Perarnau i Espelt

Articles

Continua el ritme de publicació d'un volum anual. El volum 15,* publicat durant el curs 1996-1997, inclou el contingut següent:

Jaume de Puig i Oliver, «La *Incantio studii ilerdensis* de Nicolau Eimeric, O. P. Edició i estudi».

Josep Perarnau i Espelt, «Els quatre sermons catalans de sant Vicent Ferrer en el manuscrit 476 de la Biblioteca de Catalunya».

Ramon Planes i Albets, «El fogatge del ducat de Cardona de 1502».

Notes i documents

Jesús Alturo i Perucho, *Un Facetus en dístics copiat a Barcelona al segle XII-XIII*.

Josep Perarnau i Espelt, *Fragments catalans del De helemosina et sacrificio d'Arnau de Vilanova*.

Josep Perarnau i Espelt, *Sobre la catalanitat del Livro da Corte Imperial: El títol*.

Josep Perarnau i Espelt, *Finalment, la Cigonina i la seva «nigromància»*.

Josep Perarnau i Espelt, *Les butlles de Sixt IV desviant d'una projectada Escola Lulliana del Puig de Randa l'herència d'En Joan de Tagamanent (ca. 1480)*.

Josep Perarnau i Espelt, *Documentació papal relativa als Països Catalans en quatre registres del segle XV de l'Archivio Segreto Vaticano*.

Modest Reixach i Pla, *Regests de pergamins i inventari de registres del desaparegut Arxiu Parroquial d'Oristà en el llegat de Josep Bach i Xicoy*.

Secció Bibliogràfica

Butlletí bibliogràfic.

Pablo Pérez García, *Tres décadas de estudios mayansianos*.

María José Martínez Alcalde, *Panorama de los estudios sobre las ideas lingüísticas y literarias de Gregorio Mayans*.

Recensions.

Notícies bibliogràfiques:

- I. Obres.
- II. Estudis de referència local.
- III. Estudis de referència cronològica.
- IV. Sobre arxius i biblioteques.

Taules

- Taula de fons manuscrits i similars.
- Taula de persones i de títols anònims.

▼ **Història de l'Educació Catalana**

Director: Josep González-Agàpito i Granell

Durant l'any 1996, la recerca s'ha centrat en dos apartats dels programa: el període 1898-1931 i la II República. Els treballs es troben en fase de revisió definitiva i es preveu que a finals d'abril seran lliurats al responsable de recerca de la Secció, senyor Joan Vilà i Valentí. Enguany s'abordarà el segle XIX i s'iniciaran els treballs sobre l'edat mitjana, amb consulta prèvia als especialistes de la nostra Secció i de la Secció Històrico-Arqueològica, a més d'uns altres especialistes externs.

▼ **El paper de la geografia en la renovació pedagògica catalana del primer terç del segle XX**

Director: Joan Vilà i Valentí

El treball de recerca ja està finalitzat i pròximament es redactaran, amb la col·laboració del senyor Josep González-Agàpito, els resultats de l'estudi de tot el material recollit i les conclusions aconseguides amb l'objectiu de publicar-los l'any 1998. Uns altres estudis lliurats pels col·laboradors es publicaran dins la col·lecció «Treballs de la Societat Catalana de Geografia». Cal recordar que l'objectiu del treball ha estat explicar com la geografia va ser utilitzada a Catalunya com una eina pedagògica en el primer terç del segle XX. Amb aquesta finalitat, s'ha fet l'estudi monogràfic dels treballs i de les publicacions de diversos mestres o professors de geografia, com ara Pau Vila, Miquel Santaló, Pere Blasi i Alexandre Galí, i també de l'historiador Jaume Vicens Vives.

Les organitzacions empresarials catalanes i la implementació de la normativa sobre residus sòlids urbans

Directora: Carlota Solé i Puig

L'estudi elaborat pel senyor Alexandre Casademunt ja està acabat i a punt de ser editat. L'objectiu de la recerca és oferir un marc teòric i empíric per a analitzar uns processos d'intermediació d'interessos. Per a aquest propòsit, s'han considerat especialment oportunes les polítiques mediambientals i comunament interpretades com a expressions d'un interès general. Aquesta oportunitat ha estat motivada per la constatació d'una participació creixent del sector empresarial en els problemes mediambientals i del conflicte entre les exigències de la preservació del medi ambient i els interessos dels empresaris.

La integració lingüística i sociocultural dels immigrants

Directora: Carlota Solé i Puig

El projecte d'investigació tracta d'analitzar, des d'una perspectiva historicocomparativa i d'anàlisi racional, els canvis acomplerts en els últims vint anys, aproximadament, en actituds i opinions sobre la viabilitat i l'efectivitat del procés d'integració lingüística i sociocultural dels immigrants interiors i estrangers a Catalunya com a societat amb característiques històriques, culturals i lingüístiques concretes. Es tracta de comparar les dades de tres enquestes ja realitzades sobre aquests temes (integració sociocultural de la immigració interior a Catalunya i integració o exclusió racista de la immigració estrangera) amb les noves dades d'una avaluació qualitativa que s'ha de fer l'any vinent sobre la població de Catalunya. L'anàlisi d'enquestes es complementarà amb la informació obtinguda mitjançant les tècniques d'investigació sobre la situació d'integració o d'exclusió social (en el mercat de treball, en l'estructura ocupacional, en termes de participació política, etc.) de la població que constitueix el total de la immigració econòmica al nostre país. L'anàlisi de les dades qualitatives i la comparació d'aquestes amb les dades obtingudes anteriorment de les enquestes dels anys 1978, 1983 i 1990 s'ampliaran i es complementaran amb la interpretació de les estratègies dels actors socials (immigrants, autòctons, governs autònoms, etc.) des de l'anàlisi de l'elecció racional.

Diccionari Jurídic Català

Director: Josep M. Mas i Solench

La Societat Catalana d'Estudis Jurídics col·labora en l'elaboració del *Diccionari jurídic català*, que realitza la Fundació Jaume Callís. Acabada l'etapa de preparació, en la qual es va elaborar el nomenclator de veus que comprendrà, i després d'establir l'estructura organitzativa, es

va procedir a contractar els articles corresponents a les veus de les àrees de dret administratiu, dret canònic, dret constitucional, dret notarial, dret processal i història del dret, tot deixant per a una segona fase, ara ja iniciada, les de dret mercantil, dret civil i dret penal.

En aquest sentit, s'han incorporat al Consell de Direcció, concretament a les tasques d'orientació i assessorament, els catedràtics senyors J. Carles Maluquer de Motes i F. Ramos i Méndez, i, al marge de la Universitat, es compta amb una extensa col·laboració de juristes tan destacats com Lluís Roca-Sastre o Josep M. Pons Guri, entre altres.

Un bon nombre de col·laboradors, entre els més de cent que han signat el contracte corresponent, no solament treballen en la redacció dels articles, sinó que han lliurat ja un total d'un miler de folis, que en aquests moments es van revisant des dels punts de vista científic i lingüístic. Com a conseqüència, es disposa d'una part dels articles elaborats degudament informatitzats i ordenats alfabèticament.

Malgrat un cert retard d'inici, ara ja recuperat, els treballs de redacció i revisió de l'obra segueixen el ritme previst.

SOCIETATS FILIALS

Societat Catalana d'Economia

Junta Directiva

President:	JOSEP JANÉ I SOLA
Vicepresident:	PERE PUIG I BASTARD
Secretari:	JOSEP C. VERGÉS
Tresorer:	HUMBERT SANZ I GARCIA
Vocal d'Institucions Acadèmiques:	JORDI PASCUAL ESCUTIA
Vocal de Tesis i Publicacions:	JOAN M. SOLÀ I FRANQUESA
Vocal Territorial:	LLUÍS COMAS I ARAJOL
Vocal de Promoció:	ÀNGELS ROQUETA RODRÍGUEZ
Vocal de Premsa:	JORDI GOULA I SURINYACH
Delegat de l'IEC:	JOAQUIM MUNS I ALBUIXECH
Delegat a Brusselles:	VÍCTOR POU I SERRADELL
Delegat a Madrid:	JOSEP M. NUS I BADIA
Nombre de socis:	268

Enguany, en el XVI Ple anual de la Societat, es van renovar dues vocalies, la de Promoció i la de Premsa, i es va aprovar crear delegats territorials esmenant l'article 19 del Reglament. Així, han quedat establertes les delegacions de Brusselles i Madrid.

Conferències, debats i seminaris

Inauguració del curs 1996-1997. Acte de designació de soci d'honor i conferència inaugural del curs a càrrec de Manuel Vela Pastor, catedràtic emèrit de la Universitat de València: «L'auditoria com a element de gestió empresarial». Institut d'Estudis Catalans, 8 d'octubre de 1996.

Acte de lliurament del VI Premi Catalunya d'Economia: Joan M. Esteban i Xavier Vives van presentar el tema de l'obra guardonada: «Creixement i convergència regional a Espanya i Europa». Universitat de Lleida, 28 de novembre de 1996.

Joan Elias, cap del Servei de Conjuntura del Servei d'Estudis de La Caixa: *El repte de la moneda única europea*. Institut d'Estudis Catalans, 12 de desembre de 1996.

XVI Ple Anual de la Societat Catalana d'Economia. Carles A. Gasòliba i Böhm, diputat al Parlament Europeu i secretari general del Patronat Català ProEuropa: «La lògica de la unitat econòmica i monetària i l'euro». Institut d'Estudis Catalans, 28 de gener de 1997.

Premi Nobel d'Economia. Xavier Vives, director de l'Institut d'Anàlisi Econòmica (CSIC): «Mirrlees i Vickrey i els incentius». Institut d'Estudis Catalans, 18 de febrer de 1997.

Presentació del llibre *El mapa comercial de Catalunya: Presentació de l'«Anuari comercial d'Espanya 1997»*, a càrrec de Josep M. Carrau, director del Servei d'Estudis de La Caixa; Pedro Chasco, director tècnic de l'Institut Lawrence Klein (UAM), i Josep M. Liso, coordinador de l'obra publicada per La Caixa. Institut d'Estudis Catalans, 24 d'abril de 1997.

Seminari sobre economies asiàtiques, a càrrec de Christopher Lingle, professor de la Universitat Case Western Reserve, a Cleveland, Ohio (EUA). 20 i 21 de maig de 1997. *The political economy of corruption in east Asia*. Esade, 20 de maig de 1997; *The rise and decline of the Asian development model*. Universitat de Barcelona, 21 de maig de 1997; *Economic versus political freedom in east Asia*. Institut d'Estudis Catalans, 21 de maig de 1997. Patrocinat per l'Institut d'Estudis Catalans.

Debat sobre el finançament de Catalunya. Participants: Antoni Castells, catedràtic d'Hisenda Pública de la Universitat de Barcelona; Josep C. Vergés, autor d'*El peatge de Catalunya i la fi de la història espanyola*, i Jaume Vilalta, cap d'estudis del Departament d'Economia de la Generalitat i secretari de les Comissions Mixtes de Traspassos i Valoracions. Institut d'Estudis Catalans, 11 de març de 1997.

Caixa de Catalunya, soci protector. Acte de designació lliurat al president de Caixa de Catalunya, Antoni Serra i Ramoneda. Xavier Segura i Porta, cap d'estudis i planificació estratègica de Caixa de Catalunya, i Josep Oliver i Alonso, catedràtic d'Economia Aplicada de la Universitat Autònoma de Barcelona i director de l'equip: «Avenç resultats estimació Caixa de Catalunya sobre el PIB català el 1996 per comarques i sectors». Institut d'Estudis Catalans, 16 de juny de 1997.

Premis

Convocatòria del VI Premi Catalunya d'Economia. Maig de 1997.

Publicacions

Anuari de la Societat Catalana d'Economia, vol. 13 (1996).

Societat Catalana d'Estudis Jurídics

Junta Directiva

President:	JOSEP M. MAS I SOLENCH
Vicepresident:	RAMON F. POU I SERRADELL
Secretari:	JOSEP CRUANYES I TOR
Tresorer:	XAVIER GÈNOVER I HUGUET
Vocals:	JOSEP ALFONS LÓPEZ I TENA MARIÀ CAPELLA I PIFARRÉ JORDI OLIVERAS I BADIA

Delegat de l'IEC: JOSEP M. PUIG I SALELLAS

Nombre de socis: 204

Activitats generals

Ara fa un any que la Societat Catalana d'Estudis Jurídics (SCEJ) ha reprès les seves activitats. La Societat aplega estudiosos de tots els àmbits professionals del dret de totes les terres de llengua i cultura catalanes amb la finalitat de conrear, d'estudiar i d'investigar el dret. Per això, la Societat promou estudis del dret en general i específicament del dret català, entenent com a tal el dret produït en les terres del seu àmbit d'actuació, i, des d'ací, l'estudi de tot el dret europeu i de tot l'àmbit internacional.

La Societat vol ser també una plataforma permanent de conferències en les quals s'exposin els temes més actuals de debat del dret. Així mateix, la SCEJ promou simposis i algunes altres activitats, i està pendent la primera publicació dels estudis i debats realitzats fins ara en aquesta nova etapa de la Societat per tal d'afavorir-ne la difusió.

Activitats del curs 1996-1997

Les lleis de potestat dels pares, d'aliments entre parents i de tutela. Conferència a càrrec del senyor Josep Ferrer i Riba, professor de dret civil de la Universitat Pompeu Fabra. Institut d'Estudis Catalans, 26 de setembre de 1996.

Presentació del llibre de Josep M. Figueres *El procés militar a Prat de la Riba (actes del*

Consell de Guerra del 1902), a càrrec del professor Albert Balcells. Institut d'Estudis Catalans, 28 d'octubre de 1996.

Sessió commemorativa del cinquantenari del Congreso Nacional de Derecho Civil, celebrat a Saragossa l'any 1946. Organitzat amb la col·laboració del síndic de greuges de Catalunya. Intervencions: Josep M. Mas i Solench, Miguel Monserrat Gámiz, Lluís Puig i Ferriol i Anton Cañellas. Institut d'Estudis Catalans, 14 de novembre de 1996.

Els efectes jurídics de la convivència en parella. Conferència a càrrec de Josep Alfons López Tena. Institut d'Estudis Catalans, 28 de gener de 1997.

Sessió acadèmica sobre *Legislació forestal a Catalunya* i presentació del llibre de Josep M. Mas i Solench *Dret forestal a Catalunya*. Presentació a càrrec de la consellera de Justícia, Honorable Senyora Núria de Gispert i Català. Intervencions: Manuel Grau, Manuel Castellet, Agustí Luna, Jordi Peix i Josep M. Vila d'Abadal. Institut d'Estudis Catalans, 9 d'abril de 1997.

La Sala Contenciosa Administrativa del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya i la seva jurisprudència. Conferència a càrrec del senyor Lluís Saura i Lluvià, director general d'Assumptes Contenciosos del Gabinet Jurídic Central de la Generalitat de Catalunya i ex-magistrat del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya. Institut d'Estudis Catalans, 7 de maig de 1997.

La sentència del Tribunal Constitucional 20/3/1997 i els efectes sobre la legislació urbanística de Catalunya. Conferència a càrrec dels senyors Joan Antoni Solans i Romà Miró i Miró. Institut d'Estudis Catalans, 29 de maig de 1997.

▼ Societat Catalana d'Ordenació del Territori

Junta Directiva

President:	RICARD PIÉ I NINOT
Vicepresident:	ORIOL NEL-LO I COLOM
Secretari:	ROBERT VERGÉS I FERNÁNDEZ
Tresorera:	ÀNGELS GIL-VERNET
Vocals:	MARGARIDA CASTAÑER I VIVAS JORDI CAÑAS I SALA FRANCESC SANTACANA I PORTELLA

Delegat de l'IEC: JOSEP M. MUNTANER I PASCUAL

Nombre de socis: 330

Activitats generals

Les activitats generals de la Societat Catalana d'Ordenació del Territori (SCOT) se centren en l'organització de conferències, jornades i debats tertúlia, adreçats a tots aquells que hi estiguin interessats, així com en la coorganització i la difusió d'uns altres actes relacionats amb el món de l'ordenació territorial en tots els seus vessants. Amb una periodicitat anual, es publiquen alguns dels actes celebrats anteriorment.

Aquest curs, la SCOT ha centrat la seva activitat en el seminari de recerca «Aportacions catalanes en el camp de la urbanística de l'ordenació del territori, des de Cerdà fins als nostres dies», celebrat al llarg de dotze sessions, amb l'objectiu de fer una primera aproximació global a la història del pensament i de la pràctica urbanística a Catalunya. A més d'aquesta activitat i de la jornada sobre «Els plans generals a les ciutats mitjanes, als anys 90», ambdues exposades a l'apartat següent, la SCOT ha col·laborat en la Jornada sobre l'Avantprojecte de la Llei del Sòl, que va tenir lloc a la sala d'actes del Col·legi d'Arquitectes de Catalunya (COAC) el dia 20 de maig de 1997, organitzada pel COAC, per la Fundació Politècnica de Catalunya i per l'Escola d'Administració Pública de Catalunya. Finalment, la SCOT ha col·laborat també en les jornades organitzades pel COAC i per l'Agrupació d'Arquitectes Urbanistes de Catalunya amb el títol «El Garraf. Aptituds d'un territori. Realitat i futur d'una comarca», que van dur-se a terme al Palau Maricel de Sitges els dies 26 i 27 de maig

de 1997, sobre els condicionaments territorials amb vista al futur desenvolupament de la comarca del Garraf dins del marc del planejament territorial de Barcelona.

Activitats del curs 1996-1997

Els Plans Generals a les ciutats mitjanes, als anys 90. Jornada conjunta de l'Agrupació d'Arquitectes Urbanistes de Catalunya. Organitzada per la Societat Catalana d'Ordenació del Territori. Sala d'actes del COAC (plaça Nova, 5, Barcelona), 25 i 26 d'octubre de 1996. Amb la participació dels senyors J. M. Llop, J. Angelet, M. Herce, A. Sorolla, R. Barba, F. Mestres, J. M. Vilanova, F. Navarro, R. Garcia Català, J. Esteban, R. Pié, J. M. Ezquiaga i G. Roger.

Aportacions catalanes en el camp de la urbanística i de l'ordenació del territori, des de Cerdà fins als nostres dies. Seminari de recerca. Institut d'Estudis Catalans, del 29 de novembre de 1996 al 3 de juliol de 1997. (Vegeu el programa de recerca «Aportacions catalanes en el camp de la urbanística i de l'ordenació del territori en els darrers cent anys», dins la memòria de la Secció de Ciències i Tecnologia.)

Societat Catalana de Comunicació

El 29 de gener de 1997 va tenir lloc, en Assemblea General ordinària, la votació per a la renovació parcial de la Junta de Govern, tal com estableixen els Estatuts de la Societat Catalana de Comunicació. Els càrrecs que sortiren a elecció foren els de president, secretari i vocal. El resultat va ser el següent:

Junta Directiva

President:	JOSEP M. MARTÍ I MARTÍ
Vicepresident:	JOAQUIM ROMAGUERA I RAMIÓ
Secretari:	ANTONI ESTEVE I AVILÉS
Tresorera:	MONTSERRAT LLINÉS I SOLER
Vocals:	CARLES JOSÉ I SOLSONA LLUÍS COSTA I FERNÁNDEZ LLÚCIA OLIVA DE LA ESPERANZA

Delegat de l'IEC: JOSEP M. MUNTANER I PASCUAL

Nombre de socis: 102

El mateix dia, es van votar les candidatures a nous socis en Assemblea extraordinària. Durant la clausura del curs acadèmic, es van votar també noves candidatures.

Activitats

La Societat Catalana de Comunicació va inaugurar el curs acadèmic 1996-1997 amb la presència del periodista i escriptor Fernando G. Delgado, que va pronunciar una conferència amb el títol *Periodismo y literatura. Dos formas de contar*.

El mes de juny van tenir lloc els actes de la VII Conferència a Girona. Com cada any, des de fa set edicions, el primer dissabte de juny, la ciutat de Girona, gràcies al suport de l'Ajuntament local i de Caixa de Catalunya, va acollir la clausura del curs acadèmic de la Societat Catalana de Comunicació. Al matí es van votar les candidatures per a nous socis, com ja s'ha explicat més amunt, i va tenir lloc la taula rodona «Les instàncies de regulació i autoregulació en els mitjans de comunicació», integrada pels especialistes Llorenç Gomis, Lluís de

Carreras, Victòria Camps i Pere Oriol Costa i moderada per Salvador Alsius. També al matí, va ser presentat l'«Informe sobre l'estat de la comunicació», a càrrec del director adjunt del diari *El País*, Lluís Bassets. A la tarda, els socis van tenir l'oportunitat de presentar una comunicació i els propis autors van fer un breu repàs de les darreres tesis que s'han produït en l'àmbit de la comunicació.

Pel que fa a les seccions, els integrants de la Junta més interessats en la recerca cinematogràfica han impulsat la creació d'una Coordinadora d'Investigadors de l'Audiovisual de Catalunya, que no depèn directament de la SCC però bona part de la qual és integrada per socis de la Societat Catalana de Comunicació. Trimestralment, la Coordinadora publica un butlletí on s'inclouen els darrers treballs de recerca, tesis i tesines, així com informacions d'interès i activitats relacionades amb aquest àmbit.

També, al llarg de l'any, s'ha anat aplegant material per a incloure'l en la pàgina web de la Societat. D'altra banda, s'han preparat les III Jornades sobre Recerques Cinematogràfiques i les II Jornades d'Història de la Premsa, que finalment no s'han pogut dur a terme per manca de recursos financers.

La Societat ha participat en el Congrés de la Ràdio a Catalunya, del qual ha resultat la publicació de les *Actes del 1r Congrés de la Ràdio a Catalunya*. Pel que fa a publicacions, enguany ha sortit editat el número 8 de *Treballs de Comunicació* i una revisió de l'antic *Història i Directori*, anomenat ara *Història, Estatuts i Directori 1984-1996*, que recull un balanç dels presidents de la Societat des dels inicis d'aquesta i una actualització de les dades dels socis, i inclou les darreres incorporacions i els nous socis honorífics.

▼
Societat Catalana de Filosofia

Junta Directiva

President:	JORDI SALES I CODERCH
Vicepresident:	JORDI RAMÍREZ I ASENSIO
Secretària:	MARIA RAMON CUBELLES I BARTOLOMÉ
Tresorer:	ROBERT VECIANA TORNÓ
Vocals:	ANTONI BOSCH VECIANA
	MARIA ROSA BORRÀS I BORRÀS
	JAUME CASALS I PONS
	JOSÉ MANUEL DÍAZ FOUQUES
	VÍCTOR GÓMEZ PIN
	XAVIER IBÁÑEZ I PUIG
	CARME MERCHAN CANTOS
	JOSEP MONTSERRAT MOLAS
	JOSEP OLESTI VILA
	ANTONI PREVOSTI MONCLÚS
	MANUEL SATUÉ SILLUÉ

Delegat de l'IEC: PERE LLUÍS FONT

Nombre de socis: 250

Seccions: Secció d'Hermetisme i Platonisme
 Secció Catalana de Filosofia Moderna
 Secció Catalana de Filosofia Medieval
 Secció Catalana de Filosofia Pràctica
 Grup d'Estudis Cartesians

Activitats generals

El dia 9 de desembre de 1997, el senyor Víctor Gómez Pin va pronunciar la lliçó inaugural del curs 1996-1997, que duia per títol «On ubicar l'ensenyament de la filosofia? Retorn al conflicte de les facultats».

Activitats de les seccions

Secció d'Hermetèutica i Platonisme

Enguany, la Secció d'Hermetèutica i Platonisme ha treballat en la línia dels anys precedents i ha combinat el treball de les sessions ordinàries, que s'han celebrat amb una periodicitat mensual, amb l'organització de seminaris destinats a l'estudi de temes monogràfics. Pel que fa a les sessions, la Secció ha dedicat el curs a la lectura del *Càrmides* platònic, amb la perspectiva de la preparació del proper Congrés de la Societat Platonista Internacional, que tindrà lloc a Toronto l'estiu del 1998 i que serà dedicat a la lectura del *Càrmides*, de l'*Eutífró* i dels *Lisis*. D'altra banda, s'han organitzat dos seminaris. El primer, impartit pel professor Jordi Sales els dies 17, 18 i 19 de setembre de 1996 amb el títol «A la flama del vi», va consistir en la lectura d'*El convit* platònic. El segon, titulat «Problemas filosóficos sobre los diálogos socráticos», va ser dirigit dels dies 2 a 6 de juny de 1997 per la professora de la Universitat de Colorado senyora Gabriela Carone. Durant la sessió es van estudiar aspectes com l'autoconsciència, la relació mestre-deixeble, la falta de mesura, la llibertat, la relació filosofia-política, etc., tot atenent el seu tractament en diferents diàlegs platònics, i molt especialment el *Càrmides*, el *Protàgores* i el *Gòrgies*.

Finalment, la Secció va organitzar el dia 10 de maig de 1997, a l'Alberg Verge de Montserrat de Barcelona, la Primera Jornada de Filosofia Antiga. Després que el senyor Jordi Sales fes la presentació de la Jornada, es van llegir les ponències següents: «La pobresa de Sòcrates en els tres discursos de l'*Apologia de Sòcrates*», a càrrec d'Antoni Bosch Veciana; «La imatge de Plató als estudis platònics del segle XIX», a càrrec de Gregorio Luri; «L'entremig i la separació. La dialèctica platònica com a fenomenologia dramàtica», a càrrec de Xavier Ibáñez; «Interpretació de l'enigma d'*Eutídem* 290e-291a», a càrrec de Joan González; «La qüestió de les doctrines no escrites», a càrrec de Francisco Valentín; «El poder de la razón práctica en la vida moral según Aristóteles. Críticas a Sócrates», a càrrec de Beatriz Bossi; «Tirteo de Esparta y la obra platónica», a càrrec de Francisco de Lara, i «El títol del *Polític*», a càrrec de Josep Monserrat.

Secció Catalana de Filosofia Moderna

El nucli del curs 1996-1997 ha estat l'estudi de la figura de Kant. Tot seguit, s'esmenten les sessions realitzades.

- Daniel Arenas: *L'estètica kantiana*. 23 d'octubre de 1996.
- Jordi Sales: *La metodologia transcendental de la Crítica de la raó pura*. 20 de novembre de 1996.
- Salvi Turró: *Context dialògic i reescriptura de la Crítica*. 22 de gener de 1997.
- M. Rosa Borràs: *L'aspiració kantiana a l'autoconeixement de la raó: teoria de les idees i dels ideals*. 19 de febrer de 1997.
- Marcel Real: *El concepte de judici a la Crítica de la raó pura i a la Crítica del judici*. 12 de març de 1997.

Taula rodona sobre *Qüestions generals del kantisme*. Participants: Jordi Sales, Salvi Turró, M. Rosa Borràs, Marcel Real i Daniel Arenas. 17 d'abril de 1997.

El curs es va cloure el dia 21 de maig de 1997 amb una conferència del professor Pere Lluís Font sobre la *Reivindicació del Discurs del mètode de Descartes (en ocasió de la traducció catalana)*.

Secció Catalana de Filosofia Medieval

S'ha fet un curs sobre Joan Escot Eriúgena i la Trinitat. L'objectiu ha estat analitzar de manera detallada durant vuit sessions una sèrie de temes típicament eriugenians tenint com a pilot de referència el tema nuclear trinitari. Per aquesta raó, s'ha optat per estudiar dues obres cabdals de l'Eriúgena: la *Divisió de la natura (DDN)*, un dels cims especulatius de la filosofia medieval, i l'*Homilia sobre el Pròleg de Joan (Hom)*.

Secció Catalana de Filosofia Pràctica

S'ha dut a terme un curs que ha consistit en la lectura i el comentari de les obres següents:

KANT, I. *La metafísica de las costumbres*. Madrid: Tecnos, 1989.

LOCKE, J. *Assaig sobre l'origen, els límits i els fins veritables del govern civil*. Barcelona: Laia, 1983.

ROUSSEAU, J. J. *Del contracte social o principis del dret polític*. Barcelona: Edicions 62, 1993.

▼
Societat Catalana de Geografia

Junta Directiva

President:	VICENÇ BIETE I FARRÉ
Vicepresident:	JOSEP OLIVERAS I SAMITIER
Secretari:	ENRIC BERTRAN I GONZÁLEZ
Tresorera:	MONTSERRAT CUXART I TREMPES
Vocal primer:	JOAQUIM CABEZA I VALLS
Vocal segon:	PAU ALEGRE I NADAL
Vocal tercer:	JESÚS BURGUEÑO I RIVERO
Vocal quart:	FRANCESC NADAL I PIQUÉ
Vocal cinquè:	JOAN TORT I DONADA
Vocal sisè:	ENRIC MENDIZÁBAL I RIERA

Delegat de l'IEC: MARC-AURELI VILA I COMAPOSADA

Nombre de socis: 460

Assemblea General ordinària

El dia 19 de juny de 1996 se celebrà l'Assemblea General ordinària de socis de la Societat Catalana de Geografia (SCG), corresponent al curs 1995-1996. Després que el president, senyor Vicenç Biète, agrais la presència dels assistents, el secretari, senyor Enric Bertran, llegí l'acta de l'anterior Assemblea General ordinària i la *Memòria d'activitats* del curs 1995-1996, documents que foren aprovats per l'Assemblea. Després, la tresorera, senyora Montserrat Cuxart, presentà l'estat de comptes de l'any 1995, que fou ratificat per l'Assemblea.

Abans d'elegir els càrrecs de la Junta de Govern, que es renovaven reglamentàriament, el president explicà les raons per les quals la senyora Roser Majoral i Moliné no es presentava a la reelecció i li agrai la seva generosa dedicació a les tasques de govern durant el temps que havia estat vicepresidenta. Feta la votació, la Junta de Govern quedà constituïda de la manera indicada més amunt.

Assemblea extraordinària

El 8 de maig de 1997 se celebrà una Assemblea extraordinària per a modificar l'article 14 del Reglament intern de la SCG, que tracta del vot per correu en la renovació de la Junta de Govern, fins llavors només reconegut als residents fora de la ciutat de Barcelona. Després de l'aprovació per l'Assemblea, tots els socis podran votar per correspondència.

Activitats científiques

Conferències

— *La contribución de los geógrafos catalanes a la formación de la Escuela Regional Española*, a càrrec de Josefina Gómez Mendoza, presidenta de l'Associació de Geògrafs Espanyols i professora de la Universitat Autònoma de Madrid. Institut d'Estudis Catalans, 17 d'octubre de 1996 (data oficial de començament del curs 1996-1997).

— *Plan Integral de Desarrollo del municipio de Quilali (Nicaragua): la geografía i la cooperació per al desenvolupament*, a càrrec de Josepa Bru, Margarida Castañer i Joan Vicente, professors de la Universitat de Girona. Institut d'Estudis Catalans, 19 de novembre de 1996.

— *El canvi en els usos del sòl com a factor de canvi hidrològic. La Conca de Barberà, 1956-1983*, a càrrec de Jordi Blay, professor de la Universitat Rovira i Virgili de Tarragona. Institut d'Estudis Catalans, 18 de desembre de 1996.

— *Géopolitique et démocratie*, a càrrec de Béatrice Giblin i Barbara Layer, professores de la Universitat París VIII. Institut d'Estudis Catalans, 5 de febrer de 1997.

— *Estructuració social i sistema de castes a l'Índia*, a càrrec de Roser Majoral, professora de la Universitat de Barcelona. Institut d'Estudis Catalans, 18 de febrer de 1997.

— *Port i espai urbà: conflictes i solucions per a la façana marítima d'algunes ciutats mediterrànies*, a càrrec de Josep-Vicent Boira, professor de la Universitat de València. Institut d'Estudis Catalans, 20 de març de 1997.

— *La contribución de Edward W. Fox a la geografía histórica*, a càrrec de Luis Urteaga, professor de la Universitat de Barcelona. Institut d'Estudis Catalans, 17 d'abril de 1997.

— *Montréal, métropole du Québec francophone et ville multiculturelle*, a càrrec de Paul André Linteau, professor de la Universitat de Quebec. Institut d'Estudis Catalans, 8 de maig de 1997.

— *Terroir and geography of wine*, a càrrec de Tim Unwin, professor de la Universitat de Londres. Institut d'Estudis Catalans, 15 de maig de 1997.

— *Xarxes de transports i fronteres a l'Europa contemporània*, a càrrec d'Albert Careras, professor de la Universitat Pompeu Fabra. Institut d'Estudis Catalans, 11 de juny de 1997 (cloenda del curs 1996-1997).

L'estada a Barcelona del professor Tim Unwin fou subvencionada per la Comissió Interdepartamental de Recerca i Innovació Tecnològica de la Generalitat de Catalunya (CIRIT).

Cicles de conferències

Les migracions interiors a Espanya: tendències recents i perspectives de futur, a càrrec d'Isabel Pujadas i Arlinda Garcia Coll, professores de la Universitat de Barcelona. Institut d'Estudis Catalans, 11 i 12 de febrer de 1997.

Sortides d'estudi

El 16 de novembre de 1996 es féu una sortida d'estudi a Girona, coordinada per la senyora Margarida Castañer, professora de la Universitat de Girona. Al matí, en el castell de Montjuïc, dos professors d'aquesta Universitat, la senyora Isabel Salamaña i el senyor Joan Vicente, pronunciaren unes lliçons històrica i territorial, respectivament, de la ciutat de Girona. Posteriorment, guiaren un recorregut per àrees de recent transformació urbana. Entre l'una activitat i l'altra, el senyor Joan Nogué, degà de la Facultat de Lletres, acompanyà els assistents en una visita a la Universitat de Girona. A la tarda, a l'antiga estació de tren d'Olot, se celebrà una sessió acadèmica, en la qual intervingueren les senyores Rosa Fraguell i Sansbelló, professora de la Universitat de Girona, que parlà d'*El barri de Sant Narcís*, i Dolors Batallé i Tremoleda, del Departament d'Indústria, Comerç i Turisme de la Generalitat de Catalunya, que dissertà sobre *La situació econòmica actual de Girona*.

El 17 de maig de 1997 es féu una sortida d'estudi a l'Alt Penedès. Al matí, el senyor Joan Tort, professor de la Universitat de Barcelona, donà una visió geogràfica de la comarca des del mirador del castell de Subirats; tot seguit, a l'església del castell, la germana Josefina Raventós explicà diverses qüestions artístiques, històriques i religioses de l'indret. Després, a l'Escola de Viticultura Mercè Rossell i Domènech, al barri d'Espiells, la senyora Mercè Domènech, directora de l'escola, exposà els plans d'estudi i el funcionament del centre. A continuació, hom féu una visita a les caves Castellblanch de Sant Sadurní d'Anoia. A la tarda, a can Vendrell, es visità la depuradora biològica d'aigües residuals de les caves Albet i Noya. La sessió acadèmica, que se celebrà a la sala d'actes de Caixa de Catalunya a Vilafranca del Penedès, comptà amb la participació del senyor Santi Sans, geògraf, que tractà del tema *Alt Penedès: població i territori*; del senyor Marcel Gabarró, professor de la Universitat Ramon Llull, que dissertà sobre el tema *De la fil·loxera a l'actualitat*, i del senyor Robert Labandera, cap de Servei de Promoció Econòmica de l'Ajuntament de Vilafranca del Penedès, que parlà de les *Estratègies per a la promoció econòmica i l'ocupació a l'Alt Penedès*.

Altres actuacions

La senyora Roser Majoral i Moliné, exvicepresidenta de la SCG, representà la Societat en la trobada de societats geogràfiques europees, que se celebrà en el marc del Congrés de la Unió Geogràfica Internacional a l'Haia.

Publicacions

Treballs de la Societat Catalana de Geografia, núm. 42 (setembre 1996). [Corresponent al vol. XI] [Subvenció de la Diputació de Barcelona]

Treballs de la Societat Catalana de Geografia, núm. 43 (març 1997). [Corresponent al vol. XII] [Subvenció de la Diputació de Barcelona]

Premi Lluís Casassas i Simó per a estudiants

El 23 d'abril de 1997 fou lliurat el segon Premi Lluís Casassas i Simó al senyor David Molina Gallart (de Rubí) pel treball *Processos erosius als camps abandonats del Parc Natural del Cadí-Moixeró*. Així mateix, es concediren dos accessits, l'un a la senyora Gemma Bell i Gómez i al senyor David Pavón i Gamero (de Sant Cugat del Vallès) pel treball *L'estany de Sils: realitat i perspectives d'un espai tan desconegut com masegat*, i l'altre al senyor Òscar

Marcos i Valiente (de Castelldefels) pel treball *Sequeres al nord-est de Brasil i el fenomen «El Niño»*. Aproximació a l'estudi de la seva interrelació.

Obituari

El mes de març morí el senyor Josep Homs i Corominas, soci que, des de la seva ciutat de Granollers, havia col·laborat força amb la SCG des de la sortida d'estudi efectuada a aquesta població vallesana i, sobretot, amb motiu del I Congrés Català de Geografia.

▼
Societat Catalana de Pedagogia

Junta Directiva

President:	JORDI GALÍ I HERRERA
Vicepresident:	RICARD TORRENTS I BERTRANA
Secretari:	JOSEP M. BOIXAREU I CORTINA
Tresorer:	ALBERT SANGRÀ I MORER
Vocals:	FRANCESC PEDRÓ I GARCIA JOSEP M. MOMINÓ I DE LA IGLESIA

Delegat de l'IEC: JOAN TRIADÚ I FONT

Nombre de socis: 129

L'activitat de la Societat Catalana de Pedagogia s'ha centrat aquest curs en dos aspectes. D'una banda, l'aprovació, el dia 9 de desembre de 1996, dels nous Estatuts, després d'un llarg procés d'elaboració; de l'altra, l'elecció, el dia 10 de març de 1997, de la nova Junta de Govern, que ha quedat constituïda de la manera indicada més amunt.

El programa d'activitats d'aquest equip se centra en tres eixos fonamentals: augmentar el nombre de socis, dur a terme activitats especialitzades, de formació i de recerca, i enfortir la presència territorial dins i fora del Principat.

Publicacions

Artur Martorell (1894-1967) en el centenari del seu naixement. Barcelona, 1997. 46 p. [Coelecció amb Publicacions de l'Abadia de Montserrat]

Cal recordar que el llibre *Per a un sistema d'ensenyament nacional català: Bases, problemes i tendències*, publicat per la Secció de Filosofia i Ciències Socials, és el resultat d'un conjunt de sessions i treballs realitzats per la Societat Catalana de Pedagogia.

▼ Societat Catalana de Sociologia

Junta Directiva

President:	SEBASTIÀ SARASA I URDIOLA
Secretari:	RAIMON BONAL I FALGÀS
Tresorer:	CARLES PRATS I MAESO
Vocals:	MAITE MONTAGUT I ANTOLÍ*
	ENCARNA HERRERA I MARTÍNEZ
	EULÀLIA SOLÉ I ROMERO
	CARLES GIRONÈS I TIXÉ
	JOAQUIM CASAL I BATALLER

Delegada de l'IEC: CARLOTA SOLÉ I PUIG

Nombre de socis: 190
10 estudiants adherits

Junta aprovada el dia 30 de novembre de 1995 en convocatòria d'Assemblea ordinària.

Activitats

El dia 13 de febrer de 1997 es van lliurar els premis del I Concurs de Joves Sociòlegs. El Comitè va ponderar, sobretot, l'originalitat dels dos treballs presentats, no solament pel tema tractat, sinó per la imaginació metodològica posada a prova. La decisió final fou atorgar un primer premi i un accèssit. Es van lliurar als socis assistents a la reunió les *Actes del II Congrés de Sociologia* a Girona i posteriorment es féu un sopar de germanor al restaurant La Poma (la Rambla, 117).

El dia 17 d'abril de 1997 sortiren les bases per a participar en el II Concurs de Joves Sociòlegs.

Publicacions

Actes del II Congrés de Sociologia a Girona. *Revista Catalana de Sociologia*, núm. 3.
Associació Catalana de Sociologia. [Publicació mensual] *Revista Catalana de Sociologia*, núm. 4.